

Modern Çağda Haysiyeti Korumak:İffet

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

Kıymetli Müslümanlar!

İnsanlık tarihi boyunca değişmeyen iki büyük mücadele vardır: Biri hak ile bâtılın mücadelesidir, diğeri ise insanın kendi nefsiyle yaptığı mücadeledir.

Kur'ân-ı Kerîm bize gösteriyor ki nice ordular dışarıdan gelmiştir; fakat nice insanlar da kendi arzularına yenildiği için yıkılmıştır. Çünkü insanı asıl esir eden, dışındaki zincirler değil; içindeki tutkularıdır..

Bugün de insanlık yeni bir imtihanın içindedir. Eskiden şehirlerin kapıları vardı; şimdi ceplerimizde dünyaya açılan kapılar var.

Eskiden insanlar günahı arardı; bugün günah insanı arıyor. Eskiden kötülüğe ulaşmak için yol yürünürdü; bugün kötülük tek bir dokunuş kadar yakındır.

Hiçbir çağ, mahremiyeti bugünkü kadar değersizleştirmedir. Hiçbir dönem, teşhiri bugünkü kadar normalleştirmedir. Hiçbir zaman, insan bedeni bu kadar ticaret malzemesi hâline getirilmedi. Ve hiçbir çağ, "özgürlük" kelimesini kullanarak insanı tutkularının kölesi hâline getirmedir..

İşte tam da bu noktada Kur'ân bize unutulmuş büyük bir değeri yeniden hatırlatıyor: İffet...

İffet, sadece haramdan uzak durmak değildir; sadece kadınlara ait bir kavram da değildir. İffet; erkeğin de kadının da kalbini, gözünü, dilini, düşüncesini ve bedenini Allah'ın razı olmadığı şeylerden korumasıdır.

İffet, insanın kendisine duyduğu saygıdır, Rabbine olan sadakatidir, haysiyetini hiçbir haza satmamaktır, nefesine "dur" diyebilmektir..

Çünkü gerçek özgürlük, her istediğini yapmak değildir; her istediğini yapabilecek güce sahip olduğu hâlde, Allah için vazgeçebilmektir..

İnsan, tutkularının peşinden koştuğu kadar özgür değildir; aksine, tutkularına hâkim olduğu kadar özgürdür. İşte bunun için Kur'ân, kurtuluşu arzuların peşinden gitmekte değil, nefsi terbiye etmekte görür..

Yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

«وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ»

"Rabbinin huzurunda duracağını bilen ve nefsinin kötü arzulardan alıkoyan kimse var ya; işte onun varacağı yer cennettir." (en-Nâziât, 79/40-41)

Aziz Kardeşlerim! Modern dünya bize sürekli aynı cümleyi söylüyor:

"Canın ne istiyorsa yap", "Kalbinin sesini dinle", "Hayat senin", "Kimse seni yargılayamaz."

Fakat Kur'ân bambaşka bir çağrı yapıyor:

"Allah seni görüyor", "Kalbin de O'nun emanetidir", "Gözlerin de emanettir", "Bedenin de emanettir", "Ömrün de emanettir."

Mümin, emanetine ihanet etmeyen insandır. Çünkü bilir ki insan, bedeninin sahibi değil; emanetçisidir..

Aziz Müslümanlar! İffet denildiğinde çoğu zaman sadece kadınlar akla geliyor. Hâlbuki Kur'ân-ı Kerîm, iffet emrini önce erkeklere verir. Yüce Allah şöyle buyurur:

«قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ»

"Mümin erkeklere söyle: Gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Bu, onlar için daha temiz ve daha arındırıcıdır. Şüphesiz Allah onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır." (en-Nûr, 24/30).

Ardından hemen bir sonraki ayette mümin kadınlara aynı çağrıyı yapar..

Bu bize şunu öğretir: İffet, sadece bir cinsiyetin değil, bütün müminlerin ortak sorumluluğudur..

Kıymetli Müminler! Kur'ân'da iffetin ete kemiğe bürünmüş hâli vardır: Bir peygamber...

Genç, yakışıklı, bekâr, gurbette, kimsesiz, köle ve büyük bir imtihanın tam ortasında... O, Hz. Yusuf'tur (aleyhisselâm).

Allah Teâlâ onun kıssasını "kıssaların en güzeli" olarak anlatır. Çünkü bu kıssa sadece geçmiş değil, bugünü de anlatır.

Hız. Yusuf'un karşılaştığı fitne değişmedi, sadece şekil değiştirdi. O gün sarayın kapıları vardı, bugün ekranların kapıları var. O gün davet içeriden geliyordu, bugün davet ceplerimize kadar geliyor. O gün bir kadın çağırıyordu, bugün milyonlarca görüntü, reklam, dizi, film ve dijital içerik aynı çağrıyı yapıyor..

Fakat Allah'ın kullarından beklediği cevap değişmedi.

İşte bu sohbetimiz boyunca Hız. Yusuf'un izinden giderek şu soruların cevabını birlikte arayacağız:

Gerçek özgürlük nedir? İffet neden insanın en büyük haysiyetidir? Modern dünyanın fitneleri karşısında mümin nasıl dimdik ayakta kalabilir? Ve neden Hız. Yusuf'un dediği gibi, bazen zindan bile günaha tercih edilir?

Rabbimizden niyazımız odur ki; bize hakkı hak bilip ona uymayı, bâtılı bâtıl bilip ondan uzak durmayı nasip eylesin.. Kalplerimizi iffetle, gözlerimizi hayâ ile, hayatlarımızı takvâ ile süslesin..

Aziz Müminler! İnsan, çoğu zaman başkasının günahını yargılar. Ama aynı şartlar önüne geldiğinde kendisinin ne yapacağını pek düşünmez. İşte Kur'ân, bizi bunun için Hz. Yusuf'un hayatına götürür. Çünkü onun imtihanı sıradan bir imtihan değildir.

Bir an durup düşünelim... Hz. Yusuf gençti, nefsin en hareketli çağındaydı. Bekârdı, helâl dairesinde evlenme imkânı yoktu. Gurbetteydi; anne, baba, kardeş, dost, onu ayakta tutacak bir akrabası yoktu. Üstelik köleydi, kendi iradesiyle yaşayabileceği bir hayatı da yoktu. Hizmet ettiği ev, Mısır'ın en güçlü ailelerinden biriydi. Kendisine kötülük teklif eden kişi ise sıradan biri değildi; o evin hanımıydı, güç sahibiydi, emir verebiliyordu, iftiraya da gücü yetiyordu. Hz. Yusuf ise bütün bu güç karşısında yalnızdı.

İşte Kur'ân bu sahneyi bize şöyle anlatıyor:

«وَرَأَوْنَاهُ الْيَتِيمَ الَّذِي يَتْلُو فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ»
Evinde bulunduğu kadın, Yusuf'u kendisiyle birlikte olmaya çağırırdı. Kapıları iyice kilitledi ve: 'Haydi gelsene!' dedi. Yusuf ise: 'Allah'a sığınırım! Çünkü efendim bana güzel davrandı. Şüphesiz zalimler asla kurtuluşa eremezler.' dedi. (Yûsuf, 12/23)

Dikkat ediniz kardeşlerim... Kur'ân sadece "kapıyı kapattı" demiyor; "غَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ" yani "Kapıları sıkıca kapattı" buyuruyor. Müfessirler derler ki, bu ifade tek bir kapıyı değil, bütün çıkış yollarının kapatıldığını anlatır. Yani bütün sebepler günaha davet ediyor, bütün şartlar haramı kolaylaştırıyor. Dışarıdan bakıldığında kimsenin görmeyeceği bir ortam hazırlanıyor. İnsanların gözünden uzak... Fakat Allah'ın nazarından değil...

İşte mümin ile günah arasındaki en büyük fark burada ortaya çıkar. Mümin, insanların görmediği yerde de Allah'ın gördüğünü bilir. Çünkü Rabbimiz buyuruyor:

«يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ»

Allah, gözlerin hain bakışını da bilir; kalplerin gizlediğini de bilir. (Ğâfir, 40/19)

Aziz Kardeşlerim! Bugün bizim kapılarımız nasıl kapanıyor biliyor musunuz? Bir odada yalnız kalınca, gece herkes uyuyunca, telefon elimizdeyken, bilgisayar ekranının karşısındayken, kimsenin görmediğini sandığımız anlarda...

İşte modern çağın sarayı burasıdır. Bugün nice genç, odasında yalnızdır; fakat yalnız değildir.

Ekranın arkasında milyonlarca davet vardır: Bir reklam, bir video, bir mesaj, bir bağlantı, bir bildirim, bir merak... Şeytan artık kapıyı çalmıyor, ekrandan içeri giriyor..

Eskiden insanlar harama gitmek için yol yürürdü, bugün haram insanın cebine kadar geliyor. İşte bu yüzden Hz. Yusuf'un kıssası hiç eskimiyor; çünkü şeytanın yöntemi değişse de hedefi değişmiyor.

Yüce Allah bu gerçeği şöyle haber veriyor:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ»
Şeytanın adımlarını takip etmeyin. Kim şeytanın adımlarını izlerse bilsin ki o, hayâsızlığı ve kötülüğü emreder."* (en-Nûr, 24/21)

Dikkat ediniz... Allah Teâlâ "şeytanın günahını" değil, "şeytanın adımlarını" takip etmeyin buyuruyor. Çünkü büyük günahlar, çoğu zaman küçük tavizlerle başlar: Bir bakış, bir mesaj, bir fotoğraf, bir tıklama, bir merak... Sonra bir alışkanlık, sonra bir bağımlılık, sonra pişmanlık...

İşte şeytan insanı çoğu zaman uçuruma itmez, uçuruma giden yolu güzel gösterir.

Kıymetli Müminler! Hz. Yusuf'un önünde iki yol vardı: Birincisi; birkaç dakikalık haram bir haz... İkincisi; Allah'ın rızası...

O, hiç tereddüt etmeden Rabbini seçti. Çünkü biliyordu ki, birkaç dakikalık haram; bazen bir ömrün huzurunu alıp götürür..

Bugün nice yuvalar bir mesaj yüzünden dağılıyor, nice gençler bir ekran bağımlılığı yüzünden umutlarını kaybediyor, nice evlilikler gizli günahlar sebebiyle yıkılıyor ve nice kalpler harama alıştığı için ibadetin tadını kaybediyor..

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bizleri daha asırlar önce uyarmıştı:

«كُتِبَ عَلَى ابْنِ آدَمَ نَصِيْبُهُ مِنَ الزَّانَا مُدْرِكُ ذَلِكَ لَا مَحَالَةَ، فَالْعَيْنَانِ زِنَاهُمَا النَّظَرُ، وَالْأُذُنَانِ زِنَاهُمَا الاسْتِمَاعُ، وَاللِّسَانُ زِنَاهُ الْكَلَامُ، وَالْيَدُ زِنَاهَا الْبَطْشُ، وَالرَّجُلُ زِنَاهَا الْخُطَا، وَالْقَلْبُ يَهْوَى وَيَتَمَنَّى، وَيُصَدِّقُ ذَلِكَ الْفَرْجُ أَوْ يُكْذِبُهُ»
Âdemoğluna zinadan bir pay yazılmıştır; buna mutlaka erişecektir. Gözün zinası bakmaktır. Kulağın zinası dinlemektir. Dilin zinası konuşmaktır. Elin zinası tutmaktır. Ayağın zinası yürümektir. Kalp arzu eder ve temenni eder. Son noktayı ise organ ya doğrular ya da yalanlar." (Buhârî, İsti'zân 12; Müslim, Kader 20)

Aziz Müslümanlar! İffet, yalnızca büyük günahlardan uzak durmak değildir. İffet, büyük günaha götüren ilk adımı da fark edebilmektir.

İffet, kalbin kapısını korumaktır. İffet, gözün nöbetini tutmaktır. İffet, yalnız kaldığında da Allah'ın huzurunda olduğunu unutmamaktır.

Hz. Yusuf'un saraydaki yalnızlığı, aslında her müminin vicdanında yaşadığı yalnızlıktır. O anda yanında ne bir insan vardır ne de bir alkış... Fakat göklerin Rabbi vardır ve kulun gerçek değeri işte tam o anda ortaya çıkar. Çünkü takvâ, insanların önünde güzel görünmek değil; kapılar kapandığında da Allah'a karşı edepli kalabilmektir..

Aziz Müminler! Bazen bir insanın söylediği tek bir cümle, onun bütün hayatını özetler..

Hz. İbrahim'in hayatı denildiğinde akla tevhid gelir, Hz. Nûh denildiğinde sabır, Hz. Eyyûb denildiğinde metanet, Hz. Yusuf denildiğinde ise iffet gelir..

Ve bu iffetin ilk kelimesi şudur: *

مَعَاذَ اللَّهِ

"Allah'a sığınırım!"

Dikkat ediniz... Hz. Yusuf önce düşünmedi, pazarlık yapmadı, tereddüt etmedi. **"Bir düşüneyim"** demedi, **"Şartlara göre karar veririm"** demedi, **"Kimse görmüyor"** demedi, **"Bir kereden bir şey olmaz"** demedi. İlk sözü şu oldu:

«قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ»

"Yusuf dedi ki: 'Allah'a sığınırım! O, bana güzel bir yurt ve güzel bir makam verdi. Şüphesiz zalimler asla kurtuluşa eremez.'" (Yûsuf, 12/23)

Kardeşlerim! Bu cümle sıradan bir tepki değildir; yıllarca süren bir imanın meyvesidir. Çünkü insan, zor zamanda diline geleni değil, kalbinde olanı söyler. Kalbinde Allah varsa diline de Allah gelir, kalbinde dünya varsa diline de dünya gelir. İşte Hz. Yusuf'un dili, kalbindeki teslimiyeti ortaya koymuştur..

Değerli Kardeşlerim..

"مَعَاذَ اللَّهِ"

demek sadece bir söz söylemek değildir. Bu sözün içinde büyük bir iman, güçlü bir teslimiyet, takvâ, hayâ ve Allah sevgisi vardır..

Sanki Hz. Yusuf şöyle diyordu: "Sen beni görmesen de Rabbim görüyor. Kapılar kapansa da göklerin kapısı açıktır. İnsanlardan saklanırım; ama Allah'tan nasıl saklanırım?"

İşte ihsan şuuru budur. Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Cebrâil Hadisi'nde ihsanı şöyle tarif eder:

«أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ»

"İhsan, Allah'a O'nu görüyormuş gibi kulluk etmendir. Sen O'nu görmüyorsan da şüphesiz O seni görmektedir." (Buhârî, İmân 37; Müslim, İmân 1)

İşte Hz. Yusuf'un sırrı buydu: O, insanların bakışından önce Allah'ın nazarını düşünüyordu..

Kıymetli Müslümanlar!

Bugün şeytan aynı yöntemi kullanıyor, sadece cümleleri değiştirdi: "Kimse öğrenmez", "Herkes bunu yapıyor", "Çağ değişti", "Hayat senin", "Mutlu ol yeter", "Kalbinde kötülük olmasın", "Bu devirde bunlar normal."*

Ne kadar tanıdık sözler değil mi?

Fakat Kur'ân bize şunu öğretiyor: Bir davranışın çoğunluk tarafından yapılması, onu doğru yapmaz. Çünkü Rabbimiz buyuruyor:

«وَإِنْ تُطِيعُوا أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ» *Yeryüzündekilerin çoğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar.* (el-En'âm, 6/116)

Demek ki müminin pusulası kalabalıklar, moda, sosyal medya, reyting veya beğeni sayısı değildir; Allah'ın rızasıdır..

Aziz Kardeşlerim! İffet, insanın nefsiyle yaptığı en büyük cihattır..

Dış düşmanı yenmek kolay olabilir; fakat insanın içinde yaşayan nefsi yenmesi çok daha zordur..

Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

«الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ»

"Gerçek mücahit, Allah'a itaat yolunda nefsiyle mücadele edendir."* (Ahmed b. Hanbel, Müsned, 23958)

Kardeşlerim! Şeytan önce günahı teklif etmez; önce günahı küçültür, sonra alışkanlık hâline getirir, sonra utanma duygusunu yok eder, sonra kalbi katılaştırır ve en sonunda da tövbeyi geciktirir. İşte bunun için Kur'ân bize ilk adımda "Hayır!" demeyi öğretiyor.

Hz. Yusuf'un "مَعَادَ اللَّهِ" sözü bugün de her müminin dilinde yaşmalıdır: Telefonuna haram bir görüntü düştüğünde, haram bir kazanç teklif edildiğinde, bir dedikodu meclisine çağırıldığında, faiz, rüşvet, hile veya kul hakkı önüne geldiğinde "مَعَادَ اللَّهِ" diyebilmelidir. Çünkü müminin ilk refleksi nefesine değil, Rabbine sığınmaktır..

Aziz Müslümanlar! Unutmayalım ki şeytanın en büyük hedeflerinden biri hayâ duygusunu öldürmektir. Hayâ gidince iffet gider; iffet gidince huzur gider; huzur gidince aile gider; aile gidince toplum çöker..

Bunun içindir ki Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

«إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النَّبِيِّ الْأُولَى: إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ»

"İlk peygamberlerden beri insanların bildiği sözlerden biri şudur: 'Utanmıyorsan, dilediğini yap!'" (Buhârî, Edeb 78)

Bu hadis günahı teşvik etmez; aksine şunu haber verir: İnsanı kötülükten alıkoyan en büyük iç denetim hayâ duygusudur. Hayâ kalpten çıkarsa günah sıradanlaşır, vicdan susar, kalp kararır..

Aziz Kardeşlerim!

Hız. Yusuf'u koruyan şey sarayın duvarları değil, kalbindeki Allah korkusuydu. Bugün bizim çocuklarımızı da, gençlerimizi de, ailelerimizi de internet filtrelerinden önce kalplerine yerleşen takvâ koruyacaktır. Çünkü insanı her yerde takip edecek bir polis yoktur; ama Allah korkusuyla yaşayan bir vicdan, insanın en güvenilir bekçisidir. Rabbimiz bizlere, kapılar kapandığında da "مَعَاذَ اللَّهِ" diyebilen kullarından olmayı nasip eylesin..

Kıymetli Müslümanlar! Hz. Yusuf'un imtihanında çoğu zaman gözden kaçan çok önemli bir ayrıntı vardır: O sadece "مَعَاذَ اللَّهِ" deyip Allah'a sığınmakla yetinmedi; ardından bir adım attı, bir karar verdi ve koştu...

Kur'ân-ı Kerîm o anı şöyle tasvir ediyor:

«وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ»

"İkisi de kapıya doğru koştular. Kadın, Yusuf'un gömleğini arkadan yırttı..." (Yûsuf, 12/25)

Dikkat buyurunuz... Kur'ân "yürüdü" veya "uzaklaştı" demiyor; "وَأَسْتَبَقَا" yani "İkisi de kapıya doğru hızla koştular"* buyuruyor..

Bir tarafta günah peşinden koşuyor, diğer tarafta iffeti için, kurtulmak için koşuyor;

bir tarafta nefis, diğer tarafta iman; bir tarafta şeytan, diğer tarafta takvâ...

Ve Hz. Yusuf hiç vakit kaybetmeden kapıya yöneliyor. Çünkü biliyor ki bazı imtihanlar konuşularak kazanılmaz, uzaklaşarak kazanılır..

Aziz Kardeşlerim İşte buna fiilî dua denir; yani insanın diliyle yaptığı duayı bedeniyle de desteklemesidir. Bir insan "Allah'ım beni haramdan koru" deyip sonra haramın içinde yaşamaya devam ederse, bu duanın ruhuna uygun değildir..

Hız. Yusuf bize şunu öğretiyor: Allah'a sığınıyorsan, seni günaha götüren kapıdan da uzaklaşacaksın. Çünkü Allah Teâlâ sadece zinayı değil, zinaya götüren yolları da yasaklamıştır.

Rabbimiz buyuruyor:

«وَلَا تَقْرُبُوا الزِّنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا»

"Zinaya yaklaşmayın!Çünkü o, son derece çirkin bir iştir ve çok kötü bir yoldur." (el-İsrâ, 17/32)

Dikkat ediniz... Allah Teâlâ "Zina etmeyin" buyurmakla yetinmiyor, "Zinaya yaklaşmayın" buyuruyor..

Çünkü İslâm, sadece günahı yasaklayan bir din değildir; günaha götüren yolları da kapatan bir rahmet dinidir.. İşte fıkhıta buna "sedd-i zerâi" denilir: Harama açılan kapıları daha baştan kapatmak, fitneye götüren yolları daha başlamadan terk etmek...

Aziz Müslümanlar!

Şeytan insanı bir anda büyük günahlara sürüklemeyi.. Önce küçük tavizler ister: Önce gözü serbest bırakır, sonra hayali kirletir, sonra kalbi meşgul eder, sonra vicdanı susturur ve sonra günahı sıradanlaştırır.

İşte bunun için Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

«دَعْ مَا يَرِيكَ إِلَى مَا لَا يَرِيكَ»

"Sana şüphe veren şeyi bırak; şüphe vermeyen şeye yönel."* (Tirmizî, Sıfatü'l-Kiyâme, 60; Nesâî, Eşribe, 50)

Bu hadis hayatın bütün alanlarında mümine bir ölçü veriyor: Şüpheli ortamdan, şüpheli arkadaşlıktan, şüpheli kazançtan ve şüpheli bakıştan uzak dur. Çünkü kalbi korumanın yolu, fitneden uzak durmaktır..

Aziz Kardeşlerim! Bugün kapıya koşmak ne demektir?

Telefonunda seni günaha sürükleyen bir uygulamayı silmektir; sana Allah'ı unutturan bir hesabı takip etmeyi bırakmaktır; kalbini kirleten görüntülerden yüz çevirmektir; seni harama çağıran arkadaş çevresinden uzaklaşmaktır; iş yerinde, okulda veya sosyal hayatta seni günaha sürükleyen ortamlardan bilinçli şekilde ayrılmasıdır..

Çünkü bazen en büyük cesaret, bulunduğun yerden kalkıp gitmektir..

Bugün birçok insan "Günaha düşmeyeyim" diye dua ediyor ama günahın kapısından da ayrılmıyor. Ateşin içine girip yanmamayı beklemek ne kadar gerçekçi ise, fitnenin ortasında kalıp korunmayı beklemek de o kadar zordur..

Onun için Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) fitne zamanlarında uzak durmayı tavsiye etmiştir..

Mümin, cesaretini günahın içinde kalmakta değil; gerektiğinde ondan uzaklaşabilmekte gösterir..

Kıymetli Müminler! Kapıya koşan sadece Hz. Yusuf değildi; aslında onunla birlikte insanlığın haysiyeti de koşuyordu. Çünkü o gün Yusuf durup pazarlık yapsaydı belki tarih başka türlü yazılacaktı. Ama o koştu ve Allah, onun attığı o birkaç adımı Kur'ân'da kıyamete kadar okunacak bir şeref nişanesi hâline getirdi..

İşte Allah için atılan hiçbir adım kaybolmaz. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurur:

«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»

"Bizim uğrumuzda gayret gösterenlere elbette yollarımızı açarız. Şüphesiz Allah, ihsan sahibi olanlarla beraberdir." (el-Ankebût, 29/69)

Aziz Kardeşlerim! Unutmayalım... Şeytandan kaçmak korkaklık, günahı uzaklaşmak zayıflık, fitneden sakınmak cesaretsizlik değildir..

Asıl cesaret nefsin istediğini değil, Allah'ın razı olduğunu tercih edebilmektir..

Asıl kahramanlık kalabalıkların alkışını değil, Allah'ın rızasını kazanabilmektir..

Asıl zafer başkalarını yenmek değil, nefsini yenmektir..

Öyleyse geliniz, Hz. Yusuf gibi Rabbimize sığınalım ve bizi günaha götüren bütün kapılardan uzaklaşalım..

Çünkü bazen kurtuluş bir kapıyı açmakla değil, yanlış kapıyı terk etmekle başlar..

Aziz Müminler! Kur'ân-ı Kerîm'de hiçbir kelime tesadüfen seçilmemiştir. Her harf, her ifade, her ayrıntı bize bir hakikati öğretmek için indirilmiştir..

Hz. Yusuf kıssasında da ilk bakışta küçük gibi görünen fakat derin anlamlar taşıyan bir ayrıntı vardır.

Rabbimiz şöyle buyuruyor:

«وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ»

"İkisi de kapıya doğru koştular. Kadın, Yusuf'un gömleğini arkadan yırttı. Tam o sırada kapının yanında kadının efendisiyle karşılaştılar." (Yûsuf, 12/25).

Sonra ev halkından biri şöyle dedi: «إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ»

"Eğer gömleği önden yırtılmışsa kadın doğru söylemiştir, Yusuf yalancılardandır. Yok eğer gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan söylemiştir, Yusuf ise doğru söyleyenlerdendir." (Yûsuf, 12/26-27)

Ne kadar dikkat çekici değil mi?

Bir gömlek bir peygamberin iffetine şahitlik ediyor; bir kumaş parçası bir insanın haysiyetini savunuyor. Çünkü Allah, hakikatin üzerini örttürmez..

Aziz Kardeşlerim!

Düşünelim... Eğer Hz. Yusuf günaha doğru koşsaydı gömleği önden yırtılırdı; fakat o günahı kaçtı ve gömleği arkadan yırtıldı. Bu yüzden bazı âlimler şöyle der:

"İffetin yönü daima günaha sırtını dönmektir." Ne kadar anlamlı bir ifade...

Mümin, harama yüzünü değil; sırtını dönen insandır..

İffet; günaha yaklaşmak değil, günahı uzaklaştırmaktır..

Aziz Müslümanlar! Bu gömlek sadece Hz. Yusuf'un gömleği değildir; iffetin, hayânın, takvânın gömleğidir..

Ve Allah Teâlâ, o gömleği kıyamete kadar okunacak Kur'ân'ın içine yerleştirerek bize şunu öğretmiştir:

"Ey kulum! Sen iffetini koru. Gerekirse insanlar seni suçlasın. Ama Ben hakikati ortaya çıkarırım."

Çünkü bazen insanlar seni anlamaz, yalnız bırakırlar, doğruluğun iftiraya uğrar, dürüstlüğün alaya alınır, temizliğin sorgulanır...

Fakat Allah'ın şahitliği, bütün insanların hükmünden daha büyüktür..

Nitekim Rabbimiz şöyle buyurur:

«إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا»

"Şüphesiz Allah, iman edenleri savunur." (el-Hac, 22/38)

Dikkat ediniz... Ayet "İman edenler kendilerini savunurlar" demiyor; "Allah onları savunur" buyuruyor..

İşte Hz. Yusuf'un gömleği bunun en güzel örneğidir: Allah bazen bir delille, bazen bir şahitle, bazen hiç umulmadık bir vesileyle kulunun temizliğini ortaya çıkarır..

Aziz Kardeşlerim! Bugün de nice insanlar vardır: Haramdan uzak durduğu için alay edilen, dürüst olduğu için küçümsenen, rüşvet almadığı için dışlanan, faize bulaşmadığı için zorlanan, iffetini koruduğu için "geri kafalı" denilen, tesettürüne sahip çıktığı için baskı gören, helâlinden kazandığı için yavaş ilerleyen...

Sakın üzülmeyiniz! Hz. Yusuf da önce suçlandı, iftiraya uğradı, yalnız bırakıldı; ama sonunda Allah onu aziz etti..

Çünkü Allah'ın terazisi insanların terazisine benzemez; insanlar görüntüye bakar, Allah ise kalplere bakar..

Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

«إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ»

"Şüphesiz Allah sizin suretlerinize ve mallarınıza bakmaz. O, sizin kalplerinize ve amellerinize bakar." (Müslim, Birr, 34)

Kıymetli Müminler!

Bu kıssa bize çok önemli bir hakikati öğretiyor: İffetini koruyan insan belki makamını, imkânlarını, bazı dostlarını kaybeder; fakat en değerli şeyi korur: Kendisini, vicdanını, Allah ile olan bağıını...

Çünkü insanın en kıymetli elbisesi giydiği kumaş değil, takvâdır..

Nitekim Yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

«وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ»

"Takvâ elbisesi ise işte o, en hayırlı elbisedir." (el-A'râf, 7/26)

Ne güzel bir benzerlik... Hz. Yusuf'un gömleği yırtıldı fakat takvâ elbisesi yırtılmadı. Elbisesi zarar gördü ama iffeti zarar görmedi..

İnsan bazen malını, makamını, şöhretini, hatta hürriyetini bile kaybedebilir; fakat iffetini kaybetmemelidir..

Çünkü kaybedilen mal veya makam geri gelebilir; fakat kaybedilen haysiyet ömür boyu kanayan bir yara bırakır..

Aziz Kardeşlerim! Bugün dünya bize dış görünüşümüzü güzelleştirmeyi öğretiyor; Kur'ân ise önce iç dünyamızı güzelleştirmeyi öğretiyor. Dünya marka elbiseler öneriyor; Kur'ân ise takvâ elbisesini giydiriyor. Dünya alkışlanmayı vaat ediyor; Kur'ân, Allah'ın rızasını müjdeliyor..

Öyleyse geliniz, üzerimizdeki elbiseden önce kalbimizin elbisesini koruyalım. Çünkü insanı değerli yapan bedenini örten kumaş değil, ruhunu örten iffet ve takvâdır..

Hz. Yusuf'un arkadan yırtılan gömleği kıyamete kadar bütün müminlere şu dersi vermektedir:

"Günahtan kaçarken yırtılan bir gömlek, günah içinde kirlenen bir vicdandan çok daha değerlidir."

Kıymetli Müslümanlar!

İnsan hayatı tercihlerden ibarettir..

Her gün bir şey seçeriz: Bazen helâli, bazen haramı; bazen hakkı, bazen nefsi; bazen Allah'ın rızasını, bazen insanların alkışını...

Fakat öyle tercihler vardır ki, insanın sadece bugününü değil, ebediyetini de belirler. Hz. Yusuf'un tercihi işte böyle bir tercihti..

İftiralar büyüdü, baskılar arttı, fitne çoğaldı. Sarayın kadınları da aynı günaha çağırmaya başladılar. İnsan olsaydı şöyle düşünebilirdi:

"Artık kurtuluş yok, mecburum, şartlar beni buna zorluyor, kimse beni anlamaz."

Ama o, bütün bu baskılar altında ellerini semaya kaldırdı ve Kur'ân'ın en onurlu dualarından birini yaptı.

Yüce Rabbimiz buyuruyor:

«قَالَ رَبِّ السَّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ»

"Yusuf dedi ki: 'Rabbim! Zindan, bunların beni davet ettiği şeyden bana daha sevimlidir. Eğer onların tuzağını benden uzaklaştırmazsan, onlara meyledebilir ve cahillerden olabilirim.'" (Yûsuf, 12/33)

Aziz Kardeşlerim! Ne büyük bir tevazu, ne büyük bir kulluk şuuru... Hz. Yusuf bir peygamber olduğu hâlde "Ben asla hata yapmam", "Ben güçlüyüm", "Ben dayanırım" demiyor..

Aksine "Rabbim! Sen beni korumazsan ben de kayabilirim" diyor..

İşte gerçek mümin budur: Nefsine güvenmez, Rabbine güvenir..

Çünkü bilir ki insanı ayakta tutan kendi iradesi değil, Allah'ın lütfudur..

Bunun için Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sık sık şöyle dua ederdi:

«يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ»

"Ey kalpleri evirip çeviren Allah'ım! Kalbimi dinin üzere sabit kıl." (Tirmizî, De'avât, 89)

Eğer Allah'ın Resûlü bile kalbinin sebatı için dua ediyorsa, bizim her gün bu duaya ne kadar muhtaç olduğumuzu düşünelim..

Aziz Müslümanlar!

Hz. Yusuf'un duasında hepimizi sarsan bir cümle vardır: "Zindan bana daha sevimlidir."

Kim zindanı sever? Kim hürriyetini bırakmak ister? Kim demir parmaklıkları tercih eder?

Fakat Hz. Yusuf biliyordu ki beden zindanı olduğu gibi günahın da zindanı vardır..

Demir parmaklıklar bir gün açılır; ama günahın zincirleri bazen insanı ömür boyu esir eder.

İşte bunun için o, geçici bir hapsi kalbin ebedî esaretine tercih etti..

Bugün de aynı tercih önümüzde duruyor: Helâl kazanç mı, yoksa haram servet mi? İffet mi, yoksa geçici bir haz mı? Doğruluk mu, yoksa kolay bir yalan mı? Kul hakkından kaçınmak mı, yoksa kısa yoldan zengin olmak mı? Makam uğruna eğilmek mi, yoksa hakkın yanında dimdik durmak mı?

Kardeşlerim! İffetin, helâlin ve doğruluğun bir bedeli vardır; ama haramın bedeli çok daha ağırdır. Çünkü haram önce vicdanı yaralar, sonra kalbi karartır, sonra aileyi yıkar, sonra toplumu çürütür ve sonunda insanı Rabbinden uzaklaştırır.

Bunun için Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

«سَبْعَةُ يُظْلَهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ... وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ: إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ»

"Yedi sınıf insan vardır ki, Allah'ın hiçbir gölgenin bulunmadığı günde onları Arş'ın gölgesinde gölgelendirecektir... Bunlardan biri de, makam ve güzellik sahibi bir kadın kendisini harama çağırdığı hâlde: 'Ben Allah'tan korkarım.' diyen kimsedir."* (Buhârî, Ezân, 36; Müslim, Zekât, 91)

Dikkat buyurunuz... Hadiste anlatılan manzara ile Hz. Yusuf'un yaşadığı imtihan ne kadar da benzerdir: Makam var, güzellik var, fırsat var, kimsenin görmediği bir ortam var... Ama bir de Allah korkusu var. İşte insanı kurtaran budur..

Aziz Kardeşlerim! Bugün nice gençlerimiz "Herkes böyle yapıyor" baskısıyla karşı karşıya kalıyor, nice kardeşimiz iş yerinde harama imza atması için zorlanıyor, nice kızımız tesettüründen vazgeçmesi için baskı görüyor, nice delikanlımız iffetini koruduğu için alaya alınıyor, nice çalışan rüşveti reddettiği için makamını kaybediyor, nice esnaf harama bulaşmadığı için daha az kazanıyor...

Bazen doğruluk yalnız bırakır, bazen iffet bedel ister, bazen takvâ insanı kalabalıklar içinde yalnız bırakır..

Fakat unutmayalım: Allah için yalnız kalan, aslında hiçbir zaman yalnız değildir.

Çünkü Rabbimiz şöyle buyuruyor:

«وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ»

"Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa, Allah ona mutlaka bir çıkış yolu ihsan eder. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır." (et-Talâk, 65/2-3)

İşte Hz. Yusuf bunun canlı örneğidir: O zindana girdi ama Allah onun önüne zindandan daha büyük kapılar açtı. Çünkü Allah'ın kapattığı hiçbir kapı zulüm değildir ve Allah'ın açacağı kapılar insanın hayal edebileceğinden daha hayırlıdır..

Aziz Müminler! Bugün dünya bize "Biraz taviz ver, bir defadan bir şey olmaz" diye fısıldıyor..

Kur'ân ise bize Hz. Yusuf'un diliyle şunu öğretiyor: "Hayır! Gerekirse zindan olsun ama günah olmasın." İşte gerçek hürriyet budur: Gerçek özgürlük nefsinin istediğini yapmak değil, nefsine hükmedebilmektir..

Gerçek izzet saraylarda yaşamak değil, Allah'ın razı olduğu bir kul olarak yaşayabilmektir..

Ve unutmayalım ki Hz. Yusuf'u yücelten saray değildi; saraya rağmen iffetini korumasıydı..

Onu aziz yapan makam değildi; Rabbine sadakatıydı..

İnsan, Allah için vazgeçtiği hiçbir şeyden dolayı fakirleşmez ve sabrettiği hiçbir imtihan sebebiyle küçülmez. Çünkü Allah'ın katında en büyük makam; temiz bir kalp, iffetli bir hayat ve dosdoğru bir duruştur..

Aziz Müminler! Şimdi geliniz, Hz. Yusuf'un hayatının tamamına bir kez daha bakalım: Çocuk yaşta kuyuya atıldı, babası Hz. Yakub'dan ayrıldı, köle olarak satıldı, gurbete düştü, iftiraya uğradı, zindana atıldı...

Fakat dikkat ediniz: Hiçbir yerde Rabbinden vazgeçmedi. Kuyu onun imanını değiştirmede, saray iffetine zarar veremedi, zindan ümidini tüketemedi..

Çünkü onun kalbi Allah'a bağlıydı..

İnsan Allah'a bağlanınca şartlar onu değiştiremez..

Şartlar, imtihanlar, mekânlar ve insanlar değişir; ama Allah'a bağlı bir kalp değişmez..

İşte bunun için Rabbimiz, yıllar sonra Hz. Yusuf'un hayatını şu muhteşem ayetle özetliyor:

إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

"Şüphesiz kim Allah'a karşı gelmekten sakınır ve sabrederse, Allah güzel davrananların mükâfatını asla zayi etmez." (Yûsuf, 12/90)

İşte bütün kıssanın özeti budur: Takvâ, sabır ve sonra Allah'ın yardımı...

Aziz Kardeşlerim!

Bugün herkes başarılı olmanın yollarını anlatıyor; Kur'ân ise değerli olmanın yolunu gösteriyor..

Dünya "Daha çok kazan" diyor, Kur'ân "Daha temiz kazan" diyor..

Dünya "Daha çok görün" diyor, Kur'ân "Allah'ın katında görün" diyor..

Dünya "İnsanlar seni alkışlasın"* diyor, Kur'ân *"Rabbin senden razı olsun" diyor..

İşte müminin hedefi budur.. Çünkü insanların alkışı birkaç dakikadır, Allah'ın rızası ise ebedîdir..

Aziz Müslümanlar!

Bugün çocuklarımızın odalarını kilitleyebiliyoruz; fakat kalplerini koruyabiliyor muyuz?

Telefonlarına şifre koyabiliyoruz; peki vicdanlarına takvâyı yerleştirebiliyor muyuz?

Onlara meslek öğretiyoruz; fakat mahremiyetin değerini öğretebiliyor muyuz? Diploma kazandırıyoruz; peki hayâyı kazandırabiliyor muyuz? Çünkü bilgi ahlâkla birleşmediğinde insanı yüceltmez, aksine bazen daha büyük felaketlere sürükler..

Bunun için anne-babalar; evlatlarınıza sadece iyi bir gelecek değil, iyi bir ahiret de hazırlayın..

Onlara sadece başarılı olmayı değil, temiz kalmayı da; sadece güçlü olmayı değil, Allah'tan korkmayı da öğretin..

Çünkü Allah korkusuyla büyüyen bir evlat, anne-babasının dünyadaki en büyük sadaka-i câriyesidir..

Aziz Gençler!

Sizlere de birkaç söz söylemek istiyorum: Bu çağ sizin çağınız. İmtihanlarınız belki önceki nesillerden daha ağır. Ekranlar, reklamlar, nefis ve arkadaş çevresi sizi çağırıyor..

Fakat unutmayın; Hz. Yusuf da gençti, yalnızdı ve güçlü bir fitnenin içindeydi.. Fakat o Allah'ı seçti.. Siz de Allah'ı seçin..

Belki arkadaş kaybedersiniz, bazı fırsatları kaçırsınız veya yalnız kalırsınız; ama Allah'ı kazanan hiçbir şey kaybetmez..

Kıymetli Müslümanlar!

İffet sadece giyilen bir elbise değildir. İffet; konuşmada, bakışta, kazançta, ticarette, komşulukta, aile hayatında, sosyal medyada ve iş hayatındadır..

Kısacası iffet, müminin hayatının tamamını kuşatan bir ahlâktır..

Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

«مَنْ يَسْتَعْفِفْ يُعِفَّهُ اللَّهُ، وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَتَصَبَّرْ يُصَبِّرْهُ اللَّهُ»

"Kim iffetli kalmaya çalışırsa Allah onu iffetli kılar. Kim insanların elindekine göz dikmezse Allah onu gönül zengini yapar. Kim sabretmeye gayret ederse Allah ona sabır verir." (Buhârî, Zekât, 50; Müslim, Zekât, 124)

Ne büyük bir müjde...

Allah, iffet için mücadele eden kulunu yalnız bırakmıyor; ona yardım ediyor, kalbini güçlendiriyor, ayağını sabit kılıyor..

Aziz Kardeşlerim! Hz. Yusuf kıssasının sonu sadece bir hükümdarlık hikâyesi değildir..

Bu kıssa bize şunu öğretir: Kuyular, zindanlar, iftiralar ve fitneler bitmez; ama Allah'ın yardımı, rahmeti ve vaadi de bitmez.. Yeter ki kul, Hz. Yusuf gibi iffetini, imanını ve teslimiyetini korusun.. Bugün belki kimse seni alkışlamıyor, doğruluğun görülmüyor veya temiz yaşadığın için küçümseniyor olabilirsin. Üzülme! Çünkü seni insanların alkışı değil, Allah'ın rızası yüceltecektir..

Unutmayalım ki Hz. Yusuf'u kuyudan çıkaran ip, yücelten makam, Mısır'ın hazinelerinin başına getiren insanlar değildi; onu yücelten Allah için koruduğu iffeti, aziz yapan ise Allah'a olan sadakatiydi..

Öyleyse geliniz; dünyanın geçici alkışına değil Allah'ın ebedî rızasına, geçici hazlara değil kalıcı huzura, nefsimizin istediğine değil Rabbimizin razı olduğuna talip olalım.. Ve şu hakikati ömrümüz boyunca unutmayalım:

İffet, insanı küçültmez; yüceltir.

İffet, insanı kısıtlamaz; özgürleştirir.

İffet, insanı yalnız bırakmaz; Allah'a yaklaştırır.

İffet, bir yük değildir; müminin şerefidir.

İffet, bir baskı değildir; insanın haysiyetini koruyan ilâhî kalkandır.

Değerli Müminler!

Vaazımızı Hz. Yusuf'un diliyle, duasıyla bitirelim:

«تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ»

"Rabbim! Benim canımı Müslüman olarak al ve beni salih kullarının arasına kat." (Yûsuf, 12/101)

Rabbimiz bizlere de son nefesimize kadar iffetimizi, hayâmızı, imanımızı ve istikametimizi muhafaza etmeyi nasip eylesin..

Hazırlayan: Ahmet Koç / Sakarya İl Vaizi